

Університет імені Альфреда Нобеля

ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова приймальної комісії
« 15 » 20 17 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ НА НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ МАГІСТРА

*зі спеціальності
052 Політологія*

Затверджено на засіданні
приймальної комісії
Протокол № 3 від «20» лютого 2017 р.

Дніпро
2017

Програма вступних випробувань на навчання за програмою магістра зі спеціальності 052 Політологія. – Дніпро: Вид-во Університету Альфреда Нобеля, 2017. – 10 с.

Укладачі: члени фахової атестаційної комісії:

Г.П. Щедрова, д. політ. н., проф., завідувач кафедри

І.А. Єремєєва, к.і.н., доц., доцент кафедри

Р.М. Ключник, к.політ.н., доцент кафедри

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри політології, соціології та гуманітарних наук

Протокол № 6 від 26.01.2017 р.

Відповідальний за випуск: Щедрова Г.П., д.політ.н., проф., завідувач кафедри політології, соціології та гуманітарних наук, голова фахової атестаційної комісії зі спеціальності 052 Політологія.

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Змістова програма вступних випробувань.....	3
3. Критерії оцінювання результатів вступних випробувань.....	5
4. Література.....	6

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета фахових вступних випробувань – з'ясування рівня теоретичних знань та практичних навичок осіб, які виявили бажання навчатися за програмою магістра зі спеціальності 052 Політологія, а також виявлення схильності до ведення науково-дослідницької та пошуково-аналітичної роботи для визначення здатності вступників засвоювати відповідні фахові навчальні програми.

До випробувань допускаються особи, що мають ступінь бакалавра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за спеціальністю «Політологія», а також особи, що здобули ступінь бакалавра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за іншою спеціальністю (напрямом підготовки).

Програма фахового екзамену охоплює дисципліни:

1. Загальна теорія політики.
2. Політичні еліти та лідерство.
3. Світові релігії та політика.
4. Міжнародні відносини та міжнародні організації.
5. Історія зарубіжних політичних учень.

Під час підготовки до вступного випробування рекомендується користуватися літературою, список якої наведено наприкінці комплексу матеріалів.

Під час проведення вступних фахових випробувань на навчання за програмою магістра екзаменаційна комісія визначає ступінь готовності вступника до опанування програмного матеріалу.

Вступні випробування проводяться з усіма претендентами стосовно зарахування на навчання за програмою магістра. Під час екзамену вступник повинен дати максимально повні відповіді. Кожен член екзаменаційної комісії оцінює якість кожної відповіді, фіксуючи своє рішення письмово.

2. ЗМІСТОВА ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Розділ 1. «ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ПОЛІТИКИ»

1. Сутність науки про політику.
2. Політична влада як провідна категорія політології.
3. Структура та функції держави.
4. Структура та функції політичної системи суспільства.
5. Сутність та структура громадянського суспільства.
6. Властивості політики.
7. Типологія політичних режимів.
8. *Policy*, *polity* та *politics* у зарубіжному політологічному дискурсі: співвідношення понять.
9. Зв'язок політології з іншими науками.

Розділ 2. «ПОЛІТИЧНІ ЕЛІТИ ТА ЛІДЕРСТВО»

1. Основні підходи до класифікації політичних еліт.
2. Особливості формування політичної еліти сучасної України.
3. Концепт політичного лідерства в інтерпретації Г. Лассуелла.
4. Теорія легітимації політичного лідера М. Вебера.
5. Харизматичні лідери та їх вплив на політичне життя.
6. Політичні еліти за В. Парето та Г. Моска.

Розділ 3. «СВІТОВІ РЕЛІГІЇ ТА ПОЛІТИКА»

1. Ісламський фундаменталізм та його вплив на політичне життя.
2. Ісламська республіка Іран як приклад теократії.
3. Релігія як джерело легітимації політичної влади.
4. Ватикан як суб'єкт міжнародної політики.
5. Концепція «Москва – третій Рим» та її вплив на зовнішню та внутрішню політику Росії.
6. Реформація та її вплив на політичні процеси.

Розділ 4. «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ»

1. Теорії політичного реалізму в міжнародних відносинах.
2. Геополітичні теорії в міжнародних відносинах.
3. Типи міжнародних систем.
4. Фази розвитку міжнародного конфлікту.
5. Держава як суб'єкт міжнародних відносин.
6. Поняття та основа функціонування міжнародних організацій.

Розділ 5. «ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНИХ ПОЛІТИЧНИХ УЧЕНЬ»

1. Політика як особлива сфера діяльності людей за Аристотелем.
2. Проблема співвідношення політики та моралі у працях Н. Макіавеллі.
3. Витоки та розвиток теорії суспільного договору.
4. Ідея розподілу влад Ш. Л. Монтеск'є та її практичне втілення.
5. Е. Бернштейн та спроба ревізії політичної теорії марксизму.
6. Теорія демократичного транзиту С. Хантінгтона.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ

3.1. Для конкурсного відбору при прийомі для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістра – проводяться вступні іспити за фаховими дисциплінами відповідно до програм вступних випробувань.

Фахове випробування має на меті визначити встановити відповідність рівня теоретичних знань та практичної підготовки студентів вимогам освітньої програми бакалаврського рівня вищої освіти.

В процесі іспиту комісія повинна оцінити:

1. Системність мислення, вміння пов'язувати окремі проблеми чи частини явища в єдине ціле.

2. Вміння логічно та послідовно викладати свої думки.

3. Обсяг знань з дисциплін циклу професійної підготовки.

Оцінка за результатами вступного іспиту виставляється за 100-бальною шкалою.

3.2. Особи, які одержали ступінь бакалавра, здобутого за іншою спеціальністю та виявили бажання навчатися за програмою магістра зі спеціальності 052 «Політологія», складають додатковий фаховий іспит.

Додатковий фаховий іспит має на меті визначити встановити можливість випускників інших спеціальностей навчатися за зазначеною програмою.

Оцінка за результатами додаткового фахового іспиту виставляється за 100-бальною шкалою.

3.3. При підрахунку конкурсного балу для осіб, зазначених у п. 3.2 враховується середня оцінка, одержана за фаховий іспит та додатковий фаховий іспит.

3.4. Для вступників на магістерську програму на основі базової та повної вищої освіти обов'язковим є складання вступного іспиту з іноземної мови. Оцінка за результатами вступного іспиту виставляється за 100-бальною шкалою.

3.5. Для вступників на програму магістра на основі базової та повної вищої освіти за відповідною спеціальністю конкурсний бал обчислюється як сума результату фахового випробування, вступного іспиту з іноземної мови та середнього балу додатку до диплома бакалавра, та вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

3.6. Для вступників, які одержали ступінь бакалавра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста, здобутого за іншою спеціальністю, при зарахуванні на магістерську програму на основі базової та повної вищої освіти конкурсний бал обчислюється як сума середньої оцінки за фаховий іспит та додатковий фаховий іспит, оцінки вступного іспиту з іноземної мови й середнього балу додатку до диплома бакалавра, та вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти

3.7. *Середній бал документа про освіту* (додатка до диплому) розраховується за середньою арифметичною до десятих та переводиться у 100-бальну шкалу шляхом його помноження на 20.

Наприклад,

$$4,4 \times 20 = 88 \text{ балів.}$$

3.8. У разі, якщо вступник *має однакові конкурсні бали* під час конкурсного відбору враховуються *додаткові бали* за участь в олімпіадах, конкурсах, турнірах, наявність публікацій науково-дослідницького характеру, що відповідають напряму підготовки.

За участь в олімпіадах, конкурсах, турнірах з професійно орієнтованих дисциплін або спеціальності, наявність опублікованих праць науково-дослідницького характеру вступник отримує 50 додаткових рейтингових балів незалежно від кількості та обсягу публікацій чи кількості конкурсів (олімпіад), в яких вступник брав участь. Факт наявності та відповідності змісту публікацій напряму підготовки встановлюється членами екзаменаційної комісії в процесі розгляду наданих вступником оригіналів або завірених ксерокопій друкованих видань. У випадку, коли надається ксерокопія, копіюванню підлягають усі сторінки, на яких розміщена публікація, а також титульна сторінка і сторінки змісту видання.

4. ЛІТЕРАТУРА

за окремими дисциплінами

Розділ 1. «ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ПОЛІТИКИ»

1. Новакова О. В. Політичний процес: сутність, зміст та сучасні тенденції розвитку : [навч. посібник] / Олена Вікторівна Новакова. – Луганськ : «Елтон-2», 2010. – 341 с.

2. Мухаев Р. Теория политики / Рашид Мухаев. – М. : Юнити-Дана, 2005. – 624 с.

3. Політологія : [Навчальний посібник] / Щедрова Г. П., Агафонова Г. С., Барановський Ф. В., Карчевська О. В., Мазур О. Г., Михайловська О. Г., Новакова О. В., Пашина Н. П., Пробийголова Н. В. – Луганськ : Вид-во «Ноулідж», 2012. – 372 с.

4. Теория политики : [учебное пособие] / [под ред. Б. А. Исаева]. – СПб. : Питер, 2008. – 464 с.

5. Щедрова Г.П. Політологія: Навчальний посібник / [Барановський Ф.В., Новакова О.В., Пашина Н.П. та ін.]. – Луганськ : Вид-во Ноулідж, 2012. – 372 с.

6. Ярош Б. О. Загальна теорія політики : [Навч. посіб. для студ. спец. «Політологія» вищ. навч. ракладів] / Ярош Б. О., Ярош О. Б. – Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки, 2005. – 240 с.

Розділ 2. «ПОЛІТИЧНІ ЕЛІТИ ТА ЛІДЕРСТВО»

1. Ашин Г.К. Элитология. Учебное пособие. – М.: МГИМО-Университет МИД России, 2005. – 544 с
2. Вінникова Н.А. По той бік демократії: незмінність елітизму політичних рішень // Гілея. - 2014. - Вип. 87. - С. 331-334.
3. Гаман-Голутвина О.В. Элиты и общество в сравнительном измерении. - М.: РОССПЭН, 2011. - 430 с
4. Крюков О.І. Політико-управлінська еліта як чинник державотворення. – К.: Вид-во НАДУ, 2006. – 252 с.
5. Щедрова Г.П. Політична конкуренція еліт у сучасній Україні [монографія] / Галина Петрівна Щедрова. – Дніпро: «Акцент ПП». – 2016. – 390 с.
6. Элитология: учебное пособие / под общ. ред. И.Ю. Киселева. - Ярославль: ЯрГУ, 2006. - 96 с.

Розділ 3. «СВІТОВІ РЕЛІГІЇ ТА ПОЛІТИКА»

1. Бортнікова О.Г. Віра як підстава взаємодії релігії та політики / О.Г. Бортнікова // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». – 2016. – № 1 (28). – Серія «Філософія». – С. 78-88.
1. Прошин Д. В. Религиоведение: социально-экономический аспект: Конспект лекций / Д. В. Прошин. – Днепропетровск: Издательство Днепропетровского университета экономики и права, 2004. – 76 с.
2. Харьковщенко Є.А. Релігієзнавство: Підручник. – К., 2007. – 344 с.
3. Щеглов А. В. Религиоведение / А. В. Щеглов. – М.: Горизонт, 2012. – 352 с.

Розділ 4. «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ»

1. Андросова Т. В. Міжнародні організації / Т. В. Андросова, В. О. Козуб. - Харків : ХДУХТ, 2006. - 263 с.
2. Воронова А. Е. Міжнародні економічні організації : навчальний посібник / Воронова А. Е., Єрохіна Л. В., Рябенко Л. І. — К. : ВД «Професіонал», 2006. — 352 с.
3. Мальський М. З., Мацяк М. М. Теорія міжнародних відносин: Підручник. — 3-тє вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2007. — 461 с. (базовий підручник)
4. Міжнародні організації: Навч. посібник/За ред. Козака Ю.Г., Ковалевського В.В., Кутайні З. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 440 с.

(базовий підручник)

5. Мокій А. І., Яхно Т. П., Бабець І. Г. Міжнародні організації. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 280 с.

6. Основи теорії міжнародних відносин: навч. посібник / .Б.Турчин, Л.О.Дорош, М.В.Здровега, О.Я.Івасечко, У.В.Ільницька, О.В.Кукарцев, Ю.Р.Лемко, Ю.Я.Тишкун. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 244 с.

7. Цимбалістий В.Ф. Теорія міжнародних відносин / В.Ф. Цимбалістий. - Львів: Новий Світ-2000, 2010. – 360 с.

Розділ 5. «ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНИХ ПОЛІТИЧНИХ УЧЕНЬ»

1. Кирилюк Ф. М. Новітня політологія: навч. пос.[для студ. вищ. навч. закл.]/ Ф. М. Кирилюк – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 564 с.

2. Політична наука в Україні. 1991-2016: у 2 т. Т. 1. Політична наука: західні тренди розвитку й українська специфіка / НАН України, Ін-т політ. і етнонац. досліджень ім. І.Ф. Кураса; редкол.: чл.-кор. НАН України О. Рафальський (голова), д-р політ. наук М. Кармазіна, д-р іст. наук О. Майборода; авт. Передм. О. Рафальський; відп. ред. і упоряд. М. Кармазіна. – К.: Парлам. вид-во, 2016. – 656 с.

3. Шляхтун П.П. Політологія: історія та теорія: Підручник / П. П. Шляхтун. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 472 с.

4. Шульженко Ф. П., Кауш М. Ю. Історія вчень про державу і право: Курс лекцій / За заг. ред. В. В. Копейчикова. – К.: Юрінком Інтер, 1997. – 192 с.

Навчальне видання
Програма вступних випробувань на навчання
за програмами магістра

Підписано до друку Формат 60 X 84/16. Ум. друк. арк. 0,63
Оперативна поліграфія. Зам. № . Тираж прим.

Університет Альфреда Нобеля.
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.

Лист погодження

Випускаючий підрозділ: кафедра політології, соціології та гуманітарних наук

	<i>Посада</i>	<i>ПІБ</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>
Розробили	професор	Щедрова Г.П.		
	доцент	Єремєєва І.А.		
	доцент	Ключник Р.М.		

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри:
Протокол № 6 від 26 січня 2017 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Г.П. Щедрова

Документ узгоджено:

<i>Посада</i>	<i>ПІБ</i>	<i>Підпис</i>	<i>Дата</i>
Проректор із забезпечення якості вищої освіти	Глуха Г.Я.		
Начальник департаменту дидактики	Шкура І.С.		
Методист департаменту дидактики	Тімофєєнко Л.П.		
Відповідальний секретар приймальної комісії	Бойко Л.Г.		